

Metoder för idégenerering

Inledning

Att idégenerera är ett kreativt arbete där det är viktigt att ha ett tillåtande klimat i gruppen, tänka brett och ta fram många idéer och lösningsförslag till problemet. Att få fram många idéer och arbeta vidare med dessa på kreativa sätt underlättas av att använda sig av olika idégenereringsmetoder. Metoder bidrar med struktur som ger den trygghet som behövs för att våga tänka nytt. Välj ett par metoder som ni tycker verkar bra.

Metoder

Utan begränsande faktorer

I idégenerering försöker man ta fram idéer som inte är färgade av vår uppfattning om vad som går eller inte går att genomföra. Ofta är det faktorer som teknisk genomförbarhet eller lönsamhet som kan begränsa oss i denna fas. Här ska man komma ihåg att de begränsningarna kommer man inte undan, men att det är viktigt att ge sig friheten och möjligheten att komma på idéer som inte begränsas av dessa faktorer. En metod för att släppa sina begränsningar är "Systematic prediction". Här är målet att släppa alla begränsningar och blicka långt fram i framtiden, där vi kan tillåta oss att tänka att allt är möjligt. Hur skulle vår lösning se ut om 5 år? När du har en idé eller lösning skala då ner igen. Hur ser tjänsten ut om 3 år? Om 1 år?

Ett annat sätt att försöka släppa sina begränsningar är att sätta en tidsgräns vid idégenerering, och uppmana deltagarna att komma på så många olika idéer som möjligt. Med en tidsgräns på t.ex. två minuter är det orimligt att hinna fundera över idéernas genomförbarhet, och därmed kan det bli lättare att släppa sina begränsningar.

Parallell design

En metod där individuellt arbete varvas med grupparbete är "Parallell design". Kortfattat går det ut på att alla tar fram en egen lösning på behovet och presenterar den för gruppen. Alla lyfter fram det som de tycker är bra med varje lösning och försöker inkorporera detta i sin egen lösning. En likande metod kallas "Brainwriting", en metod där man bygger vidare på varandras idéer.

Negativ idégenerering

Negativ idégenerering grundas på principen att det är enklare att förstöra än att bygga upp. En fördel med denna metod är att oro kring projektet får möjlighet att ventileras. Första steget är att vända en positiv frågeställning till en negativ frågeställning. Exempelvis: "Hur ska vi få till så att så få patienter som möjligt kommer till sina besök i tid?", "Hur ska vi göra för att behöva så stora lokaler som möjligt?", "Hur ska vi göra för att få så många fel som möjligt när vi XX?" Sedan idégenererar man kring dessa frågor och översätter sedan idéerna till positiva aspekter. Metoden kan hjälpa att ta fram lösningar och idéer som annars aldrig skulle varit påtänkta.

1-2-4-alla-metoden

En metod som synliggör många olika röster på ett smidigt sätt är 1-2-4-alla-metoden. Metoden inleds med en stunds enskild tyst reflektion kring frågeställningen där varje person får chans att formulera och skriva ner sina egna idéer. I nästa steg testas de egna idéerna och vidareutvecklas i samtal två och två. Därefter går ett par ihop med ett annat par för att dela huvudsakliga insikter och idéer samt söka gemensamma teman i idéerna. Nya idéer kan komma ut ur dessa samtal. I det sista steget återvänder alla till den stora gruppen och lyfter idéer som diskuterats i smågrupperna genom att gå laget runt, från grupp till grupp där varje grupp presenterar sin bästa idé. Man fortsätter runt flera varv. [Läs mer](#) om metoden i artikeln "Metoder i världens vardag" av Kjellström och Avby, 2020, Föreningen för chefer och ledare nr 4.

Byta perspektiv

För att bryta invanda tankemönster eller helt enkelt komma vidare kan man försöka se behovet från olika perspektiv; olika yrken, olika målgrupper, anhöriga etc. En metod för att arbeta utifrån olika perspektiv är "perspektivkort". Utgå t.ex. ifrån "Vad skulle NASA gjort?". [Ytterligare beskrivning av perspektivkort samt sidor med kort att skriva ut](#)

Trend projection

Välj ut en eller flera aktuella tekniktrender eller andra trender och fundera över hur dessa skulle kunna användas för att lösa problemet på sikt, eller påverka problemet. Idéerna som tas fram med metoden behöver sedan bearbetas för att resultera i förslag som är både realiserbar och nytänkande. Exempel på tekniker: Röst och geststyrning, flexibla arbetsplatser / var-som-helstverksamhet, artificial intelligence, virtuell verklighet, automatisering/Robotic Process Automation (RPA).

Crazy 8

En metod för att hitta lösningar på ett problem där fokus är kvantitet och inte kvalitet. Genom att begränsa tiden försvinner krav och tankar på prestation och kvalitet. Används med fördel för att skapa råmaterial som sedan kan bearbetas och förfinas i kommande steg.

Metoden inleds individuellt, varje deltagare viker ett tomt A4-papper tre gånger på mitten så att åtta olika fält uppstår. Därefter skissas olika lösningar eller variationer av lösningar fram, en minut per lösning och en lösning i varje ruta. Vid avslutad minut meddelar en facilitator att det är dags att byta ruta. Skissandet sker enskilt och under tystnad till dess 8 minuter har gått, därefter väljer varje deltagare 3 av sina 8 idéer. Metoden avslutas gemensamt med att deltagarna berättar kort om sina 3 valda lösningar för varandra. En öppen reflektion där lösningarna grupperas efter mönster och kan sedan användas i det fortsatta arbetet. Vid många deltagare är det fördelaktigt att skapa ett antal mindre grupper som genomför reflektion och gruppering. Därefter sker en avslutande gemensam summering av samtliga gruppers resultat.

Tips: Starta gärna med en uppvärmningsrunda och ett neutralt men liknande problem för att sedan gå över till det verkliga problemet. Ex. Runda 1 "Hur kan vi tillfredsställa den ökade chokladkonsumtionen med samma antal kakaoträd vi har idag?" Runda 2 "Hur kan vi arbeta i framtiden för att möta det ökade patientantalet med samma bemanning som vi har idag?"

Om dokumentet och innovationsprocessen

Detta dokument är en del av innovationsprocessen för hälso- och sjukvården i Västra Götalandsregionen. Mer information finns på [Innovationsplattformens webbsida](#) under innovationsprocess. För synpunkter och förslag på förbättringar, kontakta innovationsplattformen@vgregion.se